KAINUUN hyvinvointialue

Kainuun hyvinvointialueen järjestö-avustusten periaatteet vuodelle 2027

Aluehallitus 16.11.2026

Sisällys

1. Järjestöavustusten tarkoitus ja päätöksenteko 2
2. Avustuskelpoisuus ja - ehdot 2
3. Myöntämisperusteet 3
4. Avustuksen käyttö, seuranta ja raportointi 4
5. Avustusten kokonaisarviointi ja pisteytys 4

1. Järjestöavustusten tarkoitus ja päätöksenteko

Kainuun hyvinvointialue tukee järjestöavustuksilla yleishyödyllistä toimintaa, joka edistää kainuulaisen väestön terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta.

Avustettavan toiminnan tulee tukea ja täydentää hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevia sosiaali-, terveys- tai pelastuspalveluja. Tukemisella ja täydentämisellä tarkoitetaan hyvinvointialueen palvelukettujen ja -kokonaisuuksien vahvistamista ja monipuolistamista järjestöjen toiminnalla. Hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevat toiminnat on kuvattu hyvinvointialuelaissa (2021/611), sote-järjestämislaissa (2021/612) sekä pelastustoimen järjestämislaissa (2021/613).

Hyvinvointialue myöntää avustuksia talousarviossa hyväksytyn määrärahan puitteissa. Aluehallitus päättää myönnettävien yleisten avustusten periaatteista ja menettelytavoista sekä avustusten myöntämisestä. Hyvinvointialue voi myöntää avustusta enintään haetun määrän suuruisena vain toimintaan, johon sitä on haettu.

2. Avustuskelpoisuus ja -ehdot

Hyvinvointialue voi myöntää avustuksia talousarviossa varatun määrän puitteissa yhdistysrekisteriin rekisteröidyille yleishyödyllisille yhdistyksille, joiden toimintaan kuuluu terveyden ja/tai sosiaalisen hyvinvoinnin tai turvallisuuden edistäminen. Hyvinvointialue arvioi yhdistyksen avustuskelpoisuutta yhdistyksen sääntöjen perusteella.

Avustuksen hakijalta edellytetään avustuksen kohteena olevan toiminnan eriyttämistä kirjanpidosta mahdollisesta palvelutuotannosta tai muusta taloudellisesta toiminnasta. Avustuksen hakija antaa hyvinvointialueelle luvan tarvittaessa tarkastaa kirjanpidon ja hallinnon edeltä mainituin osin.

Avustusehdot

Kainuun hyvinvointialueen järjestöavustuksia voidaan myöntää toiminta-avustuksina hakemuksessa määriteltyyn yhdistyksen toimintaan.

- Toiminta-avustusta ei myönnetä samaan toimintaan, johon järjestö on saanut hyvinvointialueelta muuta järjestöavustusrahoitusta samalle vuodelle, esimerkiksi hyvinvointialueen välittämää valtionapurahoitusta.

- Hyvinvointialue ei myöskään myönnä avustusta samaan toimintaan, johon yhdistys saa avustusta kunnalta. Poikkeuksena tästä ovat hakijan saamat mahdolliset kuntien kumppanuusavustukset, jotka eivät vaikuta hyvinvointialueen rahoituspäätöksiin.

Toiminta-avustusta voidaan myöntää myös täydentävänä julkisena rahoituksena, kun järjestö hakee avustusta Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEA:lta tai ESR-hankerahoitusta. Hyvinvointialue neuvottelee täydentävänä rahoituksena haetusta avustuksesta hakijan kanssa erikseen.

Määräaikaiseen hanketoimintaan liittyvä avustusperusteinen sopimus tehdään ehdollisesti koko hankekaudelle ja vahvistetaan vuosittain osana hyvinvointialueen talousarviota.

Avustushaku tapahtuu ilmoitettuna hakuaikana sähköisessä asiointijärjestelmässä. Myöhästyneitä hakemuksia ei käsitellä.

Jotta hakemus voidaan käsitellä, hakijan tulee olla avustuskelpoinen sekä täyttää avustusehtojen (kohta 2) ja myöntämisperusteiden ehdot (kohta 3).

Avustushakemukseen on liitettävä seuraavat tiedot:

1. Toiminta- ja taloussuunnitelma,
2. Ote yhdistysrekisteristä,
3. Yhdistyksen säännöt,
4. Edellisen vuoden tilinpäätös (mikäli hakuhetkellä vahvistamaton, vahvistettu tilinpäätös tulee toimittaa jälkikäteen)
5. Tiedot samaan tarkoitukseen muualta haettu/myönnetty avustus.

3. Myöntämisperusteet

Avustettavan toiminnan tulee tukea Kainuun hyvinvointialuestrategian tavoitteita, strategisia painopisteitä ja toimenpiteitä. Toiminnan tulee edistää Kainuun hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelman 2026–2029 toimenpiteitä ja toiminnan tulee toteuttaa vähintään yhtä seuraavista toimenpiteistä:

Avustettavalla toiminnalla tuetaan

- *elintapamuutoksia (esim. terveyttä edistävä liikunta ja ravitsemus, riittävä uni ja suun terveys);*
- *mielen hyvinvointia;*
- *päihteettömyyttä ja rahapelihaittojen ehkäisyä;*
- *lasten ja nuorten kasvu- ja kehitysympäristöjä;*
- *vanhemmuustaitoja ja perhearkea;*
- *työikäisten työ- ja toimintakykyä ja työssäjaksamista;*
- *ikäihmisten osallisuutta ja/tai osallistavan ryhmätoiminnan mahdollistamista;*
- *digitaitoja hyvinvointialueen etäpalvelujen käytössä;*
- *kulttuurihyvinvoinnin toteutumista osana ennaltaehkäisevää toimintaa (kulttuurihyvinvoinnilla tarkoitetaan ihmisen yksilöllistä tai yhteisöllisesti jaettua kokemusta siitä, että kulttuuri, taiteet ja luova toiminta lisäävät hyvinvointia tai ovat yhteydessä siihen);*
- *arjen turvallisuutta ja/tai lähisuhdeväkivallan ehkäisyä.*

Yhdistyksen tulee hakemuksessaan kuvata, millä tavalla edistetään ko. toimintaan osallistuvien hyvinvointia, terveyttä, turvallisuutta ja osallisuutta sekä miten vaikuttavuutta seurataan ja arvioidaan. Toiminnan tulee olla avointa kaikille kohderyhmään kuuluville.

Hakijan tulee hakemuksessa kuvata yhdistyksen virallisten tietojen lisäksi jäsenmäärä, toiminnan kohderyhmä ja määrä ja samaan tarkoitukseen anottu/myönnetty avustus muualta sekä omarahoitus (€) kyseiseen toimintaan. Lisäksi tulee kuvata yhdistyksen toiminnan laajuutta ja/tai laadullisia tekijöitä, yhteistyötä muiden järjestöjen kanssa sekä toiminnan hyvinvointivaikutuksia kohderyhmään.

Hakijan tulee laatia avustettavaan toimintaan talousarvio ja/tai rahoitussuunnitelma, josta ilmenee avustuksen käytön kohdentuminen.

Hyvinvointialue hyödyntää Lähellä.fi-palvelua asukkaiden ohjaamisessa yleishyödylliseen toimintaan. Avustuksen saajan tulee rekisteröityä Lähellä.fi -palveluun ja ilmoittaa avustettavasta toiminnasta palvelussa ja verkkosivuillaan sekä mainita omassa viestinnässään Kainuun hyvinvointialue avustuksen myöntäjänä.

Avustuskelpoiset hakijat voivat hakea avustuksia myös yhdessä ja toteuttaa toimintaa yhteisvastuullisesti. Yhteisvastuullisessa toiminnassa hakijoiden on mahdollista sopia päävastuullisesta hakijasta, jolle avustus maksetaan ja joka vastaa avustuksen käytön raportoinnista. Hakijat voivat myös sopia avustuksen ja raportointivastuun jakautumisesta toiminnan toteuttamiseen osallistuvien hakijoiden kesken. Jos hakijat hakevat avustusta yhdessä ja toteuttavat toimintaa yhteisvastuullisesti, niiltä edellytetään keskinäistä yhteistyösopimusta.

Hyvinvointialue kannustaa hakijoita ulottamaan toimintaa yhtä kuntaa laajemmalle alueelle esimerkiksi toimimalla verkostoissa, liikkuvalla toiminnalla ja/tai toimijoiden välisellä yhteistyöllä.

4. Avustuksen käyttö, seuranta ja raportointi

Avustuksen hakijan tulee järjestää kirjanpito siten, että avustuksen käyttöä voidaan seurata muusta toiminnasta eriytettynä.

Avustuksen saaja raportoi avustuksen käytöstä (talousarvion ja toimintasuunnitelman toteutuminen) hyvinvointialueen antamien ohjeiden mukaan toimintavuoden päättyessä.

Jos avustuksen hakija ei voi käyttää avustusta suunnittelemaansa toimintaan sovittuna avustuksen käyttöaikana, hakijan tulee palauttaa käyttämätön summa hyvinvointialueelle.

Jos avustuksen hakija on käyttänyt avustusta muuhun kuin avustettavaan toimintaan, hyvinvointialue voi periä väärin käytetyn avustuksen takaisin.

Hyvinvointialueen avustusta ei voi käyttää yhdistyksen normaalin toiminnan organisointiin kuuluviin kustannuksiin, kuten hallinnon kokouksiin ja yleiseen viestintään, yhdistyksen juhla- tai muihin tilaisuuksiin tai niiden järjestämiseen tai tarjoiluihin.

Avustusta ei myönnetä hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevaan toimintaan. Avustuksiin liittyvä hallinnollinen asiointi ja raportointi tehdään sähköisessä asiointijärjestelmässä.

5. Avustusten kokonaisarviointi ja pisteytys

Myöntäessään avustusta hyvinvointialue käyttää kokonaisarviointia ja pisteytystä hakuehdot täyttävien hakijoiden kesken. Pisteytystä käytetään avustusten kokonaisarvioinnin tukena.

Kokonaisarvioinnin kriteereinä huomioidaan miten

- toiminta tukee hyvinvointialuestrategian painopisteitä, strategisia periaatteita ja toimenpiteitä sekä edistää alueellisen hyvinvointisuunnitelman toimenpiteitä.
- toiminta tukee ja täydentää hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevia tehtäviä ja vahvistaa alueen asukkaiden hyvinvointia.
- hakija toteuttaa vaikuttavuuden seurantaa. Hakijalta edellytetään kuvausta toiminnan hyvinvointivaikutuksista kohderyhmään ja sitä, millaisin menetelmin ja/tai mittarein sitä arvioidaan ja seurataan.
- hakija huomioi avustettavan toiminnan yhteistyön muiden toimijoiden kanssa ja toiminnan ulottamisen yhtä kuntaa laajemmalle alueelle Kainuussa.